

očenašev in češčenih Marij na čast sv. Nikolaju. Nek pot sem poslušal Marka, kako se je jezil: „O, sveti Nikolaj, kam pa si šel? Ali si brljav kali, da ne vidiš, kako nam prede!“

Te nedoslednosti, ti čudni skoki pobožnosti, označujejo več ali manj vsakega mornarja. Na morju se čudna borba v njem razvija. Neizbeživa nevarnost z ene strani, nada z druge, vznemirjanje duše in telesa, vse to in drugo temu tako meče na njega svetlobo in temo, obupanje in nemir. Kakor se grozni prizori zamenjujejo s čarobnimi divotami, tako se nemir zamenjuje z mirom, zdvojnost z upanjem, psovanje in preklinjevanje z nadejo in zahvalnostjo.

Mornar rad hodi v cerkev k sv. maši, in moli tem ponižnejše, čim huje in grje je poprej psoval in klet. A je tudi gotov kleti koj, ko je prišel iz cerkve, samo če se mu ponuja priložnost, ali če se ujezi, in mornar se brzo ujezi. On ne trpi ugovora, ne trpi žaljenja, če je tudi malenkost, če je tudi ena sama beseda napečna pala, zadosti je, on začne togotiti se. Če je pa žaljenje zaslužil, bodi-si tako ali tako, udaja se, ne upira se, rad se izgovarja odkrito, pošteno. Če pa nasprotnik le ne neha, če psuje brez konca in kraja, tedaj je naposled tudi njemu dovelj, in omolkne. Omolkne ti sicer, ali plane kot zver na nasprotnika, in Bog pomagaj sedaj, tu ga ni, da bi ga pogovoril, pomiril.

Politične stvari.

Car — pa knez Aleksander.

Zavest lastne moči v veliki Ruski kaže se od dne do dne bolj.

Ko je dne 21. avgusta knez Aleksander moral zapustiti prestol bolgarski, vsakdo je takoj sodil, da samo ruski vpliv v Bolgarski mogel je to storiti. Ne bivši minister Zaukov in ne metropolit Klement bi ne imela ne moči in ne poguma za tak korak, dokler ne vesta, da je za njima ves bolgarski narod. Od daleč se sicer ni dalo presoditi, jeli je prevrat ta v resnici po želji bolgarskega naroda, kakor je Zaukov to hotel kazati pred svetom.

Pa sprejem tega prevrata v glasilih nemškega kancelarja pojasnil je takoj vsemu svetu, da se ta prevrat ni vršil brez nekega dogovora Ruske z Nemško.

Drugi, nasprotni vplivi omogočili so knezu Aleksandru povrat nazaj v Bolgarsko in v Ruščuku bil je celó ruski zastopnik navzoč med drugimi diplomatičnimi zastopniki, ki so vračajočemu knezu se poklonili.

Za ta korak navidezne prijaznosti hotel se je knez Aleksander zahvaliti ruskemu caru poglobitno z namenom, da bi pri tej priliki caru pokazal svojo udanost in skušal potolažiti srd carjev.

Knez poslal je v ta namen dne 30. avgusta sledeči telegram: „Sire! Potem, ko sem vlado svoje dežele zopet prevzel, drznem se Vašemu veličanstvu, svojo najspoštljivostno zahvalo za to izreči, ker je zastopnik Vašega veličanstva po svoji uradni navzočnosti v Ruščuku pri mojem sprejemu bolgarskemu ljudstvu pokazal, da cesarska vlada, proti moji osebi obrnjen uporni čin odobriti ne more. Ob enem izprosim si dovoljenja, da smem izreči polno svojo zahvalo za odpošiljatev generala kneza Dolgorukov-a kot izrednega poslanika Vašega veličanstva; ker, ko postavno oblast zopet sprejemam, je moj prvi čin, Vašemu veličanstvu izreči trdni namen, vsako žrtvo prinesti, da vstrežem velikodušni volji Vašega Veličanstva, da se Bolgarska spravi iz resne krize,

v kateri se nahaja. Prosim Vaše Veličanstvo, kneza Dolgorukov-a pooblastiti, da se neposredno in kar prej moč dogovori z menoj, in srečnega se bom štel, da morem Vašemu veličanstvu dati dokončni dokaz svoje nespremenljive udanosti zoper Vašo vzvišeno osebo. Monarhično načelo sililo me je, postavnost v Bolgarski in Rumelski zopet vpeljati. Ker mi je Ruska moja krono dala, zato sem pripravljen, jo v njene roke vladarja zopet nazaj položiti.“

Odgovor ruskega cara na to brzojavko kneževo se glasi tako-le:

„Telegram Vaše visokosti sem prejel. Vašega povrata v Bolgarsko ne morem odobravati, ker nesrečne posledice za tako uže skušano deželo previdim. Odpošiljatev kneza Dolgorukovega postaja neprilичna. Zdržal se bom vsakega utikanja v žalostni stan, v katerem je bila Bolgarska pripravljena, tako dolgo, dokler Vi tam ostanete. Vaša visokost vedela bo, kaj ima storiti. Pridržim si presoditi ono, kar mi češčen spomin očetov koristi Ruske in mir na izhodu velevala.“

Te dve depeši pojasnujeta položaj bolje, kakor še tako slovesni sklepi diplomatov. Knez Aleksander podvrže se caru po vsem, izreče pripravljenost svojo, v carove roke zopet odložiti krono kneževsko. Car pa mu suho odgovori, da je povrat njegov v Bolgarsko nesreča za deželo, zato ga ne more odobravati. Kneza Dolgorukovega ne bo, zato, ker z njim nima ničesar opraviti.

Žalosten stan Bolgarske zakrivil je knez; dokler on tam ostane, izdržal se bo car vsakega utikanja. „Vaša visokost vedela bo, kaj storiti“ z drugimi besedami: car je hotel, da gre knez Aleksander stran z Bolgarske, in to hoče še zmiraj, car ne mara nasprotnika Ruske v deželi, katero je Ruska Turku iztrgala iz rok. — Mislimo, da so take besede jasne za vse, pa tudi merodajne.

Mnogovrstne novice.

* Nadškof vjet. Brati je v grških časnikih, da so grški roparji vjeli in odpeljali starega nadškofa Elasona v Macedoniji. Roparji zahtevali so, da se jim plača odkupnina 100.000 frankov. Med tem pa se uže iz Soluna brzojavlja, da je turška vlada takoj odposlala oddelek vojakov, namreč 600 mož, ki so roparje poiskali in prijeli. Pri boju bilo je na obeh straneh mrtvih in ranjenih, pa rešitev nadškofa se je posrečila.

* Potres v Ameriki. Telegrami z dne 1. septembra naznanjevali so hud potres z severne Amerike, ki je segal od Meksikanskega zaliva gori do velikih jezerov in ki je prizadel veliko škode. Nadrobno se o tem potresu še poroča:

V Charlestonu so ceste vsled hiš, ki so se porušile, popolnoma zaprte. Mrtvih je 60 oseb oglašanih. Na več krajih so v razvalinah hiš nastali požari. Mesto je v pravem pomenu besede razvalina. Telegrafična zveza se je še le deloma zopet popravila. Tri četrtine mesta treba bo na novo zidati. Kupčija je prenehala in stotine ljudi prizadeva si mesto zapustiti, kar je pa nemogoče, ker je železnična zveza popolnoma pretrgana. Mrtvi, med katerimi je mnogo zamorcev, leže nepokopani. Dve največji cerkvi v mestu ste se porušili. Policijske postaje, mnogo javnih hiš in pa dve tretjini hiš za staniša je takih, da se ne more stanovati v njih. Pri prvem sunku potresa nastal je požar na 5 krajih. Prodajalnice so vse zaprte, bati se je, da živeža ne bo, ker nihče noče v prodajalnice. V sredo jutro bil je nov sunek. Najhujše prizadeta je Broad-cesta. Ženske s sekirami prizadevajo